

VENDIM
Nr. 456, datë 29.6.2022

PËR MIRATIMIN E KUSHTEVE PËR VENDOSJEN E DETYRIMIT TË SHËRBIMIT PUBLIK, QË DO TË ZBATOHEN NDAJ TË LICENCUARVE NË SEKTORIN E ENERGJISË ELEKTRIKE, TË CILËT USHTROJNË AKTIVITETIN E PRODHIMIT, TRANSMETIMIT, SHPËRNDARJES DHE FURNIZIMIT ME ENERGJI ELEKTRIKE

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës dhe të nenit 47, të ligjit nr. 43/2015, “Për sektorin e energjisë elektrike”, të ndryshuar, me propozimin e ministrit të Infrastrukturës dhe Energjisë, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

1. Miratimin e kushteve për vendosjen e detyrimit të shërbimit publik, që do të zbatohen ndaj të licencuarve në sektorin e energjisë elektrike, të cilët ushtrojnë aktivitetin e prodhimit, transmetimit, shpërndarjes dhe furnizimit me energji elektrike, sipas tekstit që i bashkëlidhet këtij vendimi.

2. Vendimet Këshillit të Ministrave nr. 244, datë 30.3.2016, “Për miratimin e kushteve për vendosjen e detyrimit të shërbimit publik, që do të zbatohen ndaj të licencuarve në sektorin e energjisë elektrike, të cilët ushtrojnë aktivitetin e prodhimit, transmetimit, shpërndarjes dhe furnizimit me energji elektrike”, të ndryshuar, dhe nr. 620, datë 22.10.2021, “Për miratimin e kushteve, për vendosjen e detyrimit të shërbimit publik ndaj të licencuarve në sektorin e energjisë elektrike, gjatë gjendjes së emergjencës në furnizimin me energji elektrike dhe për përballimin e parandalimin e saj”, të ndryshuar, shfuqizohen.

3. Ngarkohet Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë për zbatimin e këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

ZËVENDËSKRYEMINISTËR
Arben Ahmetaj

KUSHTET

PËR VENDOSJEN E DETYRIMIT TË SHËRBIMIT PUBLIK, QË DO TË ZBATOHEN NDAJ TË LICENCUARVE NË SEKTORIN E ENERGJISË ELEKTRIKE, TË CILËT USHTROJNË AKTIVITETIN E PRODHIMIT, TRANSMETIMIT, SHPËRNDARJES DHE FURNIZIMIT ME ENERGJI ELEKTRIKE

PJESA I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1
Qëllimi

1. Qëllimi i këtij vendimi është të përcaktojë kushtet për vendosjen e detyrimit të shërbimit publik, që do të zbatohen për të licencuarit në sektorin e energjisë elektrike, të cilët ushtrojnë aktivitetin e prodhimit, transmetimit, shpërndarjes dhe furnizimit me energji elektrike.

2. Ky vendim është hartuar në përputhje me ligjin nr. 43/2015, “Për sektorin e energjisë elektrike”, të ndryshuar.

Neni 2

Objekti

1. Detyrimi i shërbimit publik ndaj të licencuarve në sektorin e energjisë elektrike vendoset duke marrë në konsideratë interesin publik në ushtrimin e këtij aktiviteti, për kushtet që lidhen me:

- a) sigurinë e furnizimit;
- b) cilësinë e shërbimit;
- c) tarifat dhe çmimet për klientët që përfitojnë nga detyrimi i shërbimit publik;
- ç) mbrojtjen e mjedisit;
- d) mbrojtjen e konkurrencës;
- dh) burimet e rrinovueshme të energjisë;
- e) eficiencën e energjisë;
- ë) çdo rrrethanë tjeter që ndikon në interesin publik;
- f) ndryshimet klimaterike.

2. ERE vendos detyrimet specifike të shërbimit publik të një të licencuari në kryerjen e ndonjë prej aktiviteteve të sektorit të energjisë, të përmendura në pikën 1, të nenit 1, të këtij vendimi.

3. Çdo detyrim i shërbimit publik, i vendosur nga ERE, do të përfshihet në termat dhe kushtet e licencës së të licencuarit, në përputhje me procedurat e përcaktuara në rregulloren përkatëse të kushteve të licencimit, të miratuar nga ERE.

4. Të licencuarit, licencat e të cilëve përfshijnë detyrimet e shërbimit publik, duhet të marrin të gjitha masat, në mënyrë që të përbushin detyrimet e shërbimit publik, në përputhje me këtë vendim.

Neni 3 Përkuftizime

1. Çdo term i përdorur në këtë vendim ka të njëjtin kuptim me përkufizimet e termave të dhëna në ligjin nr. 43/2015, “Për sektorin e energjisë elektrike”, të ndryshuar.

2. Në këtë vendim, fjalët “...i licencuari përkatës...” nënkuptojnë një të licencuar që kryen aktivitetet e prodhimit, transmetimit, shpërndarjes ose furnizimit të energjisë elektrike.

3. Në këtë vendim, fjalët “klient universal”, nënkuptojnë klientët fundorë, të cilët furnizohen mbi bazën e Shërbimit Universal të Furnizimit, si detyrim i shërbimit publik, me çmime të rregulluara, të miratuar nga ERE.

4. Në këtë vendim, fjalët “tepricë nga prodhimi i burimeve të rrinovueshme të energjisë” është sasia e energjisë së prodhuar nga burimet e rrinovueshme, që tejkalon sasinë e pambuluar të humbjeve totale mujore në rrjetin e shpërndarjes, sipas bilancit energetik të Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes dhe Furnizuesit të Tregut të Lirë.

Neni 4 Kushtet përvendosjen e detyrimit të shërbimit publik

1. Detyrimi i shërbimit publik ndaj një të licencuari vendoset nga ERE, në mënyrë transparente, jodiskriminuese, duke mos penguar hapjen e tregut të energjisë elektrike dhe të drejtën e furnizuesve të tjerë të energjisë elektrike për të furnizuar klientët në Republikën e Shqipërisë.

2. ERE duhet të argumentojë që vendosja e detyrimit publik është e domosdoshme, jokufizuese, proporcionale dhe e nevojshme.

3. Detyrimi i shërbimit publik për të licencuarin vendoset duke vlerësuar kapacitetin teknik, financiar e organizativ të tij dhe duhet të konsiderojë, nëse e njëjtë shoqëri po ofron shërbimin publik në të njëjtën zonë apo kategori klientësh, në momentin e vendosjes së këtij detyrimi.

4. Vendimi përvendosjen e detyrimit të shërbimit publik duhet të:

- a) përcaktojë qartë detyrimet, të cilat duhet të kryhen nga i licencuari;

b) përcaktojë qartë të licencuarit e energjisë elektrike, të cilëve u është vendosur detyrimi i shërbimit publik, kur detyrimi i shërbimit publik vendoset mbi një ose më shumë subjekte të licencuara, që ushtrojnë aktivitet në sektorin e energjisë elektrike;

c) specifikojë të drejtat e veçanta të caktuara për të licencuarin, duke arsyetuar se pse ato janë të nevojshme;

c) përcaktojë kategorinë e klientëve, territorin dhe periudhën për të cilën është vendosur detyrimi i shërbimit publik;

d) shoqërohet me një efekt vlerësimi në lidhje me tregun, cilësinë e furnizimit dhe qëndrueshmërinë;

dh) identifikojë kostot e të licencuarit, ndaj të cilit do të vendoset detyrimi i shërbimit publik;

e) përcaktojë një mekanizëm transparent dhe jodiskriminues për mënyrën se si duhet të mbulohen këto kosto, nëse kostot nuk mbulohen nga tarifa e miratuar.

5. Në rast të vendosjes së detyrimit të shërbimit publik ndaj një të licencuari, të cilit i shkaktohen kosto shtesë, që nuk janë përfshirë në tarifën e përcaktuar nga ERE, i licencuari do të kompensohet financiarisht apo në forma të tjera, në përputhje me pikën 8, të nenit 47, të ligjit nr. 43/2015, “Për sektorin e energjisë elektrike”, të ndryshuar, dhe me legjislacionin e ndihmës shtetërore.

6. I licencuari nuk ka detyrim të shërbimit publik për sigurimin e shërbimit të energjisë elektrike në një zonë ku nuk ofrohet shërbimi në datën e hyrjes në fuqi të këtij vendimi, përvèç zonave të cilat janë pjesë e planit rregulator, të miratuar sipas legjislacionit për planifikimin e territorit dhe zhvillimit.

7. Ky vendim është i zbatueshëm edhe për përballimin e situatës së gjendjes së emergjencës në furnizimin me energji elektrike, sipas nenit 90 të ligjit nr. 43/2015, “Për sektorin e energjisë elektrike”, të ndryshuar.

PJESA II

DISPOZITA TË VEÇANTA PËR DETYRIMIN E SHËRBIMIT PUBLIK

Neni 5

Detyrimi i Shërbimit Universal të Furnizimit

1. Shërbimi Universal i Furnizimit është një detyrim i shërbimit publik, që i vendoset Furnizuesit të Shërbimit Universal, i cili siguron të drejtën e furnizimit me energji elektrike për një kategori të caktuara të klientëve, brenda territorit të Republikës së Shqipërisë, me një cilësi të caktuara të furnizimit, me çmime të rregulluara, lehtësisht dhe qartësisht të krahasueshme, transparente dhe jodiskriminuese.

2. Furnizuesit të Shërbimit Universal, për të përmbushur kërkesat e klientëve që përfitojnë nga Shërbimi Universal i Furnizimit, në përputhje me parashikimet e pikës 1, të nenit 109, të ligjit nr. 43/2015, “Për sektorin e energjisë elektrike”, të ndryshuar, i vendoset detyrimi i shërbimit publik për të blerë sasinë e nevojshme të energjisë elektrike, të prodhuar nga shoqëria e prodhimit të energjisë elektrike, aksionet e së cilës kontrollohen nga shteti (shoqëria publike e prodhimit). Shoqëria publike e prodhimit, e ngarkuar me detyrimin e shërbimit publik, furnizon Furnizuesin e Shërbimit Universal me të gjithë sasinë e nevojshme, për furnizimin e klientëve universalë, sipas çmimit për njësi të energjisë elektrike, të miratuar nga Asambleja e Përgjithshme e Shoqërisë.

3. Për qëllime të furnizimit me të gjitha sasitë e nevojshme për nevojat e Furnizuesit të Shërbimit Universal, shoqëria publike e prodhimit, përpos shfrytëzimit të aseteve gjeneruese në pronësi, ka të drejtë që sipas nevojës, të kontrakojë asete gjeneruese të energjisë, të shkëmbejë/të depozitojë energji, të kryejë transaksione shitblerjeje energjie në tregun e lirë apo të lidhë kontrata afatgjata shitblerjeje të energjisë. Rregullat për transaksionet e energjisë në tregun e

lirë dhe lidhjen e kontratave afatgjata të shitblerjes së energjisë, miratohet me vendim të Asamblesë së Përgjithshme të shoqërisë.

4. Ndërmjet Furnizuesit të Shërbimit Universal dhe shoqërisë publike të prodhimit, negociohet kontrata, e cila miratohet nga ERE dhe nënshkruhet nga palët. Në këtë kontratë përcaktohet sasia e energjisë së nevojshme për furnizimin e të gjithë klientëve universalë. Shoqëria publike e prodhimit, në bazë të kontratës, lëshon ndaj Furnizuesit të Shërbimit Universal çdo muaj faturën për sasinë e energjisë elektrike, sipas çmimit të miratuar nga Asambleja.

5. Për garantimin e furnizimit, Furnizuesi i Shërbimit Universal dërgon te shoqëria publike e prodhimit programe mujore, javore dhe ditore për mbulimin e kërkesës me energji elektrike për klientët universalë, sipas parashikimeve të kontratës së miratuar nga ERE.

6. Shoqëria publike e prodhimit ka të drejtë që t'i shesë energji Furnizuesit të Mundësisë së Fundit për furnizimin e kategorive të caktuara të klientëve të dalë në treg të lirë, sipas çmimit dhe sasisë së përcaktuar nga Asambleja e shoqërisë. Në rastin kur Furnizuesi i Mundësisë së Fundit ushtrohet nga Furnizuesi i Shërbimit Universal, kjo marrëdhënie pasqyrohet në kontratën që kanë palët, sipas pikës 4, të këtij nenit.

7. Sasia e tepërt mujore e energjisë elektrike, e krijuar nga shoqëria publike e prodhimit, pas përbushjes së kërkesës së klientëve universalë, në përputhje me parashikimet e kontratës së rregulluar ndërmjet palëve, sipas përcaktimeve të vendosura në pikën 4, të këtij neni, si dhe pas ezaurimit të sasisë së energjisë së prodhuar nga burimet e rinovueshme të energjisë në periudhat pararendëse i shitet Furnizuesit Publik të Tregut të Lirë, për llogari të Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes, për mbulimin e humbjeve, me çmimin e blerjes së energjisë së prodhuesve me përparsi hidrike. Në këtë rast, sasia e shitur Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes nuk duhet të tejkalojë sasinë e energjisë që është e nevojshme për mbulimin e humbjeve në rrjet. Kontrata ndërmjet shoqërisë publike të prodhimit dhe Furnizuesit Publik në Tregun e Lirë negociohet nga palët dhe miratohet nga ERE.

Neni 6

Çmimi i rregulluar për furnizimin e klientëve nga Furnizuesi i Shërbimit Universal

1. Furnizuesi i Shërbimit Universal është i detyruar të furnizojë klientët e energjisë elektrike, me çmim të rregulluar dhe të miratuar nga ERE, në përputhje me nenin 85, të ligjit nr. 43/2015, "Për sektorin e energjisë elektrike", të ndryshuar, çmim i cili duhet të pasqyrojë kostot.

2. Pasqyrimi i kostos bëhet duke përfshirë koston e blerjes se energjisë elektrike nga shoqëria publike e prodhimit, që përmban edhe kostot financiare të TEC Vlora sh.a., koston për tarifat e transmetimit dhe shpërndarjes së energjisë elektrike, koston e furnizimit, si dhe koston e detyrimit të blerjes së energjisë nga burimet e rinovueshme, në përputhje me metodologjinë e llogaritjes së tarifës së miratuar nga ERE.

Neni 7

Klientët në nevojë

Klientët familjarë, që kanë fituar statusin e klientëve në nevojë, në përputhje me kushtet e përcaktuara në nenin 95, të ligjit nr. 43/2015, "Për sektorin e energjisë elektrike", të ndryshuar, kanë të drejtën e përfitimit të Shërbimit Universal të Furnizimit, sipas kushteve të veçanta të furnizimit, të cilat miratohen nga ERE.

Neni 8

Furnizimi i klientëve me status të veçantë

1. Furnizuesi i Shërbimit Universal, në kuadër të detyrimit të shërbimit publik, siguron pa ndërprerje furnizimin e klientëve, si më poshtë:

a) subjektet shtetërore, që sigurojnë shërbimin e shëndetit publik (spitalet dhe qendrat e urgjencës);

b) shoqëri, që sigurojnë furnizimin me ujë të pijshëm të konsumatorëve;

c) institucionet shtetërore të ekzekutimit të vendimeve penale dhe institucionet shtetërore, të cilat mbulojnë sigurinë kombëtare dhe rendin publik.

2. Klientëve të përcaktuar në pikën 1, të këtij neni, i sigurohet furnizim i pandërpërre edhe në rast se kanë dalë në treg të liberalizuar dhe furnizohen nga Furnizuesi i Mundësisë së Fundit, sipas parashikimeve të ligjit nr. 43/2015, "Për sektorin e energjisë elektrike", të ndryshuar.

Neni 9

Detyrimi për lidhjen në rrjet

1. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes është i detyruar të përmirësojë dhe zgjerojë sistemin e shpërndarjes, me qëllim sigurimin e lidhjes së çdo klienti fundor, i cili nuk është i lidhur në sistemin e shpërndarjes, nën termat, kushtet dhe tarifat e vendosura nga ERE.

2. Pavarësisht detyrimit të përcaktuar në pikën 1, të këtij neni, Operatori i Sistemit të Shpërndarjes nuk do të ketë detyrimin për të ndërtuar apo zgjeruar sistemin e shpërndarjes në një zonë, në të cilën nuk ka ekzistuar rrjet, para vendosjes së këtij detyrimi të shërbimit publik, përveç në zonat, të cilat janë pjesë e një plani territorial, kombëtar ose lokal, të miratuar në përputhje me parashikimet e legjislacionit specifik për planifikimin dhe zhvillimin e territorit.

Neni 10

Cilësia e shërbimit

1. Standardet e cilësisë së furnizimit, duke përfshirë kërkesat e nevojshme të vazhdimësisë së furnizimit në një nivel të qëndrueshëm të tensionit, që duhet të plotësohen nga të licencuarit që kryejnë aktivitetet e gjenerimit, transmetimit, shpërndarjes dhe furnizimit, duke përfshirë ofruesin e shërbimit universal, të përfshira në rregulloret dhe kodet ekzistuese, do të konsiderohen detyrime të shërbimit publik, të vendosura sipas këtij vendimi.

2. Kushtet e cilësisë së furnizimit, të parashikuara në pikën 1, të këtij neni, në lidhje me secilin prej të licencuarve, do të miratohen nga ERE, duke marrë për bazë edhe standardet evropiane të shërbimit të furnizimit.

Neni 11

Siguria e furnizimit

1. Çdo detyrim i vendosur ndaj një të licencuarit, që kryen aktivitetin e prodhimit, transmetimit, shpërndarjes ose furnizimit të energjisë elektrike, në përputhje me rregullat e sigurisë së furnizimit, të miratuara nga Këshilli i Ministrave, do të konsiderohet detyrim i shërbimit publik dhe do të trajtohet sipas dispozitave të këtij vendimi.

2. Çdo investim i bërë nga shoqëria publike e prodhimit, për kapacitete të reja gjeneruese, në funksion të plotësimit të kërkesës së klientëve që përfitojnë nga Shërbimi Universal i Furnizimit, do të trajtohet si një detyrim i shërbimit publik në lidhje me sigurinë e furnizimit.

Neni 12

Burimet e rinovueshme të energjisë

1. Çdo detyrim i vendosur ndaj të licencuarve, në përputhje me legjislacionin në fuqi, në lidhje me burimet e rinovueshme të energjisë, do të konsiderohet detyrim i shërbimit publik.

2. Detyrimi i shërbimit publik për blerjen e energjisë elektrike nga burimet e rrinovueshme të energjisë i vendoset shoqërisë publike të furnizimit në tregun e lirë, në përpjekje me legjislacionin në fuqi dhe kontratën tip, të miratuar nga ERE. Shoqëria publike e prodhimit ka të drejtë të lidhë kontratë blerjeje të energjisë elektrike nga burime të rrinovueshme që shërbejnë për diversifikimin e prodhimit e saj.

3. Shoqëria publike e furnizimit në tregun e lirë, deri në krijimin e operatorit të energjisë së rrinovueshme dhe krijimin e tregut të ditës në avancë, do ta tregtojë këtë energji për mbulimin e humbjeve të Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes, me të njëtin çmim me të cilin e blen këtë energji nga prodhuesit me përparësi të energjisë elektrike, deri në përfundimin e kontratave të shitblerjes së energjisë.

4. Në rast të tepricave të krijuara nga prodhimi i burimeve të rrinovueshme të energjisë, ato depozitohen te shoqëria publike e prodhimit, për t'u përdorur për nevoja të furnizimit të klientëve universalë. Këto sasi rakordohen me bazë mujore dhe shkëmbenen gjatë vitit për mbulimin e humbjeve të Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes bazuar në sasinë dhe programet e kërkua nga Furnizuesi i Tregut të Lirë dhe rëna dakord ndërmjet palëve, deri në mbulimin e plotë të humbjeve. Shoqëria publike e prodhimit kompenzon Furnizuesin e Tregut të Lirë në vlerë, për sasinë e depozituar dhe që nuk është shkëmbyer deri në fund të vitit kalendarik, me çmimin e blerjes së energjisë nga prodhuesit me përparësi hidrike. Teprica e burimeve të rrinovueshme të depozituara dhe që nuk përdoren për mbulimin e humbjeve mund të shiten në treg të lirë nga prodhuesi publik. Kjo marrëdhënie rregullohet në kontratën dypalëshe ndërmjet shoqërisë publike të prodhimit dhe Furnizuesit të Tregut të Lirë, dhe mban në konsideratë rregullat e tregut të balancimit në fuqi.

5. Në rast të mossigurimit të energjisë për mbulimin e humbjeve të prodhuar nga prodhuesit me përparësi të energjisë elektrike apo nga shoqëria publike e prodhimit, siç përcaktohet në pikën 7, të nenit 5, të këtij vendimi, dhe pikës 4, të këtij nenit, Operatori i Sistemit të Shpërndarjes mund ta sigurojë këtë energji në treg të parregulluar nëpërmjet Furnizuesit publik në Tregun e Lirë, bazuar në rregulloren për tregimin e energjisë elektrike të miratuar me vendim të Entit Rregulator të Energjisë. Në këtë rast, energjia e blerë për mbulimin e humbjeve nuk konsiderohet si energji që shkëmbitet përfshirë përfundimin e tepricave të burimeve të rrinovueshme.

Neni 13
Gjendja e emergjencës në furnizim

1. Gjatë periudhës se gjendjes së emergjencës në furnizim, shoqëria publike e prodhimit, e ngarkuar me detyrimin e shërbimit publik, furnizon Operatorin e Sistemit të Transmetimit me të gjithë sasinë e nevojshme, për mbulimin e humbjeve, me çmimin e blerjes së energjisë nga prodhuesit me përparësi hidrike. Kontrata ndërmjet shoqërisë publike të prodhimit dhe Operatorit të Sistemit të Transmetimit, negociohet nga palët dhe miratohet nga ERE.

2. Kontrata ndërmjet shoqërisë publike të prodhimit dhe Operatorit të Sistemit të Transmetimit do të përfshijë detyrimin e Operatorit të Sistemit të Transmetimit përfshirë përfundimin e tregut të lirë, kontrata ndërmjet shoqërisë publike e prodhimit programë vjetore, mujore, javore dhe ditore, për mbulimin e kërkesës me energji elektrike, përfshirë përfundimin e tregut të lirë.

PJESA III
DISPOZITA TË TJERA DHE TË FUNDIT

Neni 14
Monitorimi dhe raportimi

1. ERE monitoron zbatimin e detyrimeve të shërbimit publik nga ana e të licencuarve përkatës, sipas këtij vendimi, termave, kushteve dhe licencave përkatëse.

2. Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë dhe ERE informojnë Sekretariatin e Komunitetit të Energjisë për të gjitha masat e vendosura përmes përbushjen e detyrimeve të shërbimit publik, sipas këtij vendimi, ndikimin e tyre të mundshëm në hapjen e tregut të energjisë dhe nëse këto masa janë në përputhje me direktivën 2009/72/EC.

3. Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë dhe ERE njoftojnë Sekretariatin e Komunitetit të Energjisë periodikisht, të paktën çdo dy vjet, për çdo ndryshim të kushteve përmes vendosjen e detyrimeve të shërbimit publik, të miratuara nga Këshilli i Ministrave.

Neni 15
Dispozita kalimtare

1. Këto kushte, për aq sa janë të zbatueshme, do të shërbejnë si model i përkohshëm përfunksionimin e tregut të energjisë elektrike, deri në bëren funksionale dhe likuide të bursës së energjisë.

2. Ngarkohen shoqëritë KESH sh.a., FSHU sh.a., OSSH sh.a. dhe FTL sh.a., që me hyrjen në fuqi të këtij vendimi të rakordojnë sasitë e energjisë elektrike të depozituar/shkëmbyer përgjatë vitit kalendarik, sipas të dhënavë faktike të periudhës së rakordimit.

3. Enti Rregulator i Energjisë, brenda 90 ditëve nga hyrja në fuqi e këtij vendimi, të miratojë aktet përkatëse përmes detyrimeve të përcaktuara në këto kushte.